

Internet, el sisè continent

Tothom en parla. Estar connectat a Internet o a algun dels sistemes 'online' és ja gairebé una moda. Però què és tot això? Què és aquest fantàstic país virtual on cada dia es mouen entre vint i trenta milions de persones?

En diuen el ciberespai. Es tracta d'una espècie de continent neutral per on cada dia, i sobretot cada nit, milions de persones es passegen, xerren, intercanvien informació, lliguen, fan negocis o simplement passen l'estona. Alguns ho fan en petites aldees, comunitats de vint, trenta, cinquanta persones, amb comunicacions difícils amb les grans "ciutats". Als Països Cata-

lans n'hi ha dotzenes però molt petites. Normalment corresponen a una àrea geogràfica molt concreta perquè només poden usar la línia telefònica normal com a eina de connexió. L'estructura és ben simple: un ordinador cedit per algun dels membres i connectat amb un mòdem al telèfon. Un programa barat de comunicacions repartit entre els participants del projecte i una quota per a ajudar a pagar les escasses despeses de funcionament. L'estructura és senzilla i el funcionament també: normalment es tracta de BBS dedicats a temes molt afins als seus membres. Per exemple cinema. En aquesta opció es tracta de deixar en l'ordinador central comentaris, fitxes, notícies de cinema que tots els altres subscriptors poden compartir.

BBS? Sí una de les paraules màgiques del ciberespai. BBS vol dir *bulletin board system*. Fa referència a aquells taulers de suro o fusta que serveixen per a enganxar-hi comentaris i notícies en els locals socials. I de fet són això, però electrònics. De vegades, sobretot en els grans serveis, l'expressió és ben metafòrica, perquè els BBS de les grans megàpolis del ciberespai acumulen una varietat de serveis i informacions sense competència i que no cabrien mai en un sol tauler.

Les metròpolis d'Internet Empreses com CompuServe, America Online o Genie (probablement les tres més grans) arriben a sumar milers i milers d'espais per als seus usuaris. Hi cap de tot: des de quioscos o llibreries electròniques a autèntics centres comercials amb centenars de tendes; des d'universitats virtuals a camps de joc planetaris. Són les metròpolis del ciberespai. CompuServe, per exemple, congrega dins el seu territori més de dos milions de persones i és el més internacional de tots els sistemes d'informació via ordinadors. Als Països Catalans ha obert recentment un *node* a Barcelona. America Online comença ara la seua expansió i ha anunciat un servei Europa Online.

Un *node* (nus) és una mena de rèplica de l'ordinador central, que permet a l'usuari no gastar tants diners en telèfon. En el cas de CompuServe el *node* de Barcelona dóna accés a una línia pròpia que fa el viatge a Ohio, on hi ha l'ordinador central. D'aquesta manera, quan entres a CompuServe pots parlar amb qualsevol lloc del món però només pagues a Telefònica la trucada local, suposant que crides des de Barcelona.

El monstruós ordinador central de CompuServe emmagatzema, a Ohio!, per exemple, la informació meteorològica de l'aeroport de Barcelona. Si vols saber les previsions del temps per demà, només has de demanar-ho. En pantalla apareixeran totes les dades, fins i

tot la fotografia del satèl·lit. Són dades que estan físicament als Estats Units però que arriben en temps real a Barcelona pagant només tarifa telefònica normal.

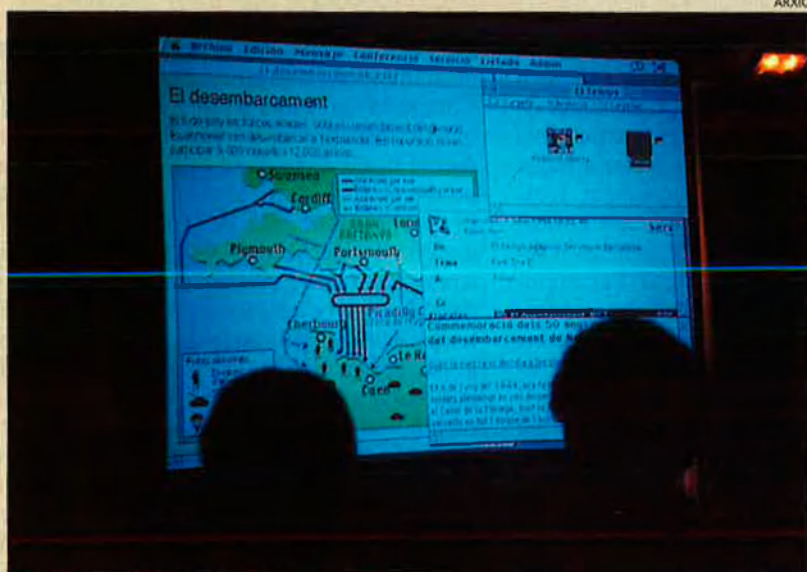
Encara més paradoxal. EL TEMPS té obert un número de correu d'Internet a través de CompuServe. Molts lectors envien des d'altres llocs d'Internet els seus missatges a la redacció usant aquesta adreça. Quan ho fan, el procés és el següent: si algú envia un missatge, per exemple, des de la Castelló a la redacció de Barcelona d'aquest setmanari, aquest missatge arriba a la taula de redacció després d'haver anat a Ohio i haver tornat. El temps estimat del viatge és menor a dos segons. Passar per Ohio és més ràpid i molt més barat que usar el fax, per exemple. I no cal dir que és més barat que usar un missatger o el correu normal. Aquest estil de correu és el que es coneix com *e-mail* (correu electrònic). Està imposant-se ràpidament per la seua comoditat i fiabilitat. Especialment els directius de les grans empreses i els professors de les universitats (qui més està usant Internet són ells) ja tenen com a habitual acompanyar el número d'e-mail en les targetes de visita.

Un passeig per la metròpoli. Però què pot trobar un senyor que es dedique a passejar-se, a través de l'ordinador, per una d'aquestes metròpolis, per exemple CompuServe? En primer lloc trobarà centenars de grups de discussió, els anomenats fòrums. Aquests fòrums consten d'una secció de debat, on es mantenen converses a través del teclat, i una biblioteca on s'emmagatzemen llibres o textos d'interès. Quins temes? Qualsevol. Des de política internacional a escacs. Des del dia a dia del telescopi espacial Hubble fins receptes de cuina. Des de sexualitat (incloent-hi espais dedicats directament a lligar, autèntics *night-clubs* cibernètics) a futbol (incloent-hi també espais on, a través de jocs, es pot fer un partidet amb un amic de, posem per cas, Austràlia).

Hi ha també un centre de convencions on se celebren cada nit conferències i debats en els quals participen personalitats en terrenys de la ciència o la política. O de la vida social. La nit dels Oscar, per exemple, ja és tradicional que els guanyadors dels premis siguin convidats a participar en un debat obert, i normalment tumultuós. Una experiència semblant es farà des d'EL TEMPS Online amb motiu dels Premis Octubre.

N'hi ha més. És difícil no resistir-se a la temptació de comprar alguna cosa en els centres comercials. Des de samarretes amb dibuixos esquimals d'una botiga d'Alaska fins a llibres, un bitllet en l'avió del matí entre València i Barcelona o una bateria de cuina.

EL TEMPS Online ja és una realitat

El passat mes de maig EL TEMPS va anunciar l'inici del que és el seu servei d'informació a través d'ordinador, EL TEMPS Online. Aleshores es va fixar un període de prova fins el començament d'octubre, data en la qual hem començat el nostre funcionament regular.

En aquests moments EL TEMPS ha desenvolupat un ampli servei d'informació electrònica, el principal producte del qual és EL TEMPS Online, accessible a través de la xarxa Servicom. Dins Servicom el lector troba biblioteques temàtiques, connexions amb la redacció, debats i discussions, un complet arxiu de gràfics i articles amb possibilitats de recerca i les informacions que corresponen a la secció "Focus" de la revista. Aquestes informacions, una mena de resum de la setmana, són accessibles també en altres serveis.

Des de la setmana passada tant Sit (una BBS localitzada a València) com la gran xarxa mundial Compuserve inclouen les notícies d'EL TEMPS entre els seus fitxers. Sit incorpora també un arxiu d'articles i un punt de contacte amb la redacció. EL TEMPS estudia la distribució d'aquest servei de notícies per altres canals, especialment a través del Minitel per a l'estat francès i a través de les xarxes universitàries dels Països Catalans.

L'experiència d'EL TEMPS Online ha tingut un gran ressò ja que es tracta de la primera en el seu gènere a l'estat espanyol i d'una de les primeres a tot Europa. Diversos diaris, ràdios i cadenes de televisió han anunciat l'aparició d'aquest servei i han explicat els seus continguts.

En aquests moments es pot calcular que hi ha unes dues mil persones que ja han tingut accés al servei d'informació electrònica d'EL TEMPS. Una xifra que es pot considerar suficient atès que fins ara funcionava en període de proves. Per a connectar-se al servei és suficient, en l'aspecte tècnic, tenir un ordinador i un mòdem –de qualsevol marca i estàndard–. S'hi pot accedir tant des de Macintosh com des de Windows.

Pel que fa als requisits de subscripció, depenen del servei. El servei complet d'EL TEMPS Online només és accessible via Servicom. En aquest cas aquesta empresa estableix una tarifa mínima mensual de 1.200 pessetes al mes. En el cas de Compuserve i Sit regeix una estructura de tarifes diferents. EL TEMPS és exclusivament un servidor d'informació que no té cap relació empresarial amb aquestes empreses, les quals constitueixen, de fet, autèntics quioscos electrònics.

El servei d'informació electrònica d'EL TEMPS és accessible les vint-i quatre hores del dia.

V. P.

Només cal tenir una targeta de crèdit i esperar que la compra arribi pel correu, si és el cas. De la mateixa manera es pot accedir a un quiosc on es troben les principals agències d'informació del món, diaris, revistes o, fins i tot, la redacció de la CNN. Cada gran servei ha anat buscant, tanmateix, tenir algun mitjà molt important com a mascaró de proa. I així a Compuserve hi ha *US News* i *Der Spiegel* i America Online ofereix *Time* i *The New York Times*. Al nostre país el servei més important és Servicom, on hi ha EL TEMPS Online. Aquesta revista tanmateix també es pot aconseguir ara en un altre quiosc: la BBS valenciana Edit. I des de la setmana passada la secció Focus, la mateixa de la revista, es pot llegir en qualsevol part del món gràcies a Compuserve. Dins Compuserve és accessible en el Fòrum de Llengües Estrangeres.

El país Internet. Però si les grans ciutats són grans, més gran és el país cibernètic. Aquest sisè continent que es diu Internet. El seu creixement és tant ràpid que avui ja es fa difícil calcular quanta gent hi viu. Es parlava fa uns mesos de vint milions de persones –d'ordinadors– però ja és més que probable que s'haja superat la xifra dels vint-i-cinc. Aquest creixement desbocat ha portat a alguns problemes seriosos.

Què és Internet, és una mica difícil d'explicar. Internet, de fet, no existeix. No hi ha un president de cap empresa que porte aquest nom ni cap oficina des d'on es dirigeix ni res que s'hi assemble. Internet és, simplement, la connexió d'un gran nombre de xarxes de comunicació més o menys locals en una xarxa de xarxes. Només hi ha un sistema de coordinació, a través del NIC (Network Information Centre). El NIC ha estat recentment descentralitzat i en cada estat hi ha una organització encarregada d'allò que es coneix com "domini". Així el domini "es" (corresponent a l'estat espanyol) el controla la RedIRIS. A l'estat francès el domini és "fr" mentre que Andorra, de moment, no té cap domini ni connexió pròpia amb Internet.

De vegades hi ha problemes, en segons quins llocs, per a connectar-se a Internet. Suposant que no n'hi haja, el cibernauta es troba, tanmateix, davant un problema desmesurat: com aclarir-se dins l'enorme planeta Internet. És una qüestió de temps i pràctica.

Perquè dins Internet hi és tot. Si a vostè li interessa l'economia i és dona trobarà un espai adequat dins Femecon-L, una llista dedicada a les dones economistes. Si el que li agrada són els cotxes antics, la conferència Rec.autos.antique és el seu lloc. Que és un fanàtic de Madonna? El seu lloc és la llista Madonna-request@Athena.Mit.Edu. Hi podrà xerrar amb altres fans i rebre tota la in-

Diccionari Internet-català

ACCÉS forma de connexió a una xarxa. Normalment un simple número de telèfon, de mòdem a mòdem, obre la porta.

ADREÇA identificació de cada usuari de les xarxes. Imprescindible per a viatjar. Està formada per el nom propi seguit del caràcter @ i del domini (que és el lloc a través del qual et connectes). Les adreces Internet d'EL TEMPS són **100337.2452@compuserve.com** i **A00310@servicom.es**

BPS Bits per segon. Unitat de càlcul de velocitat de transferència de la informació.

NEWSGROUP Conferència, fòrum. Punt on s'intercanvia la informació amb usuaris afins. El fòrum en català d'Internet és bit. lisserv.catala

E-MAIL Correu electrònic. Com el correu normal però directe d'ordinador a ordinador.

FTP File Transfer Protocol, un dels "programes" per a navegar per Internet.

GIF Graphic Interchange Format, format de fitxer creat per Compuserve per a transmetre imatges entre ordinadors de sistemes distints. La seua utilització és ara general.

LLISTA Sistema de distribució d'informació basada en una llista de subscriptors. Els subscriptors reben de manera periòdica tot el correu que s'acumula en un servidor central. Hi ha dues llistes que accepten el català com a llengua d'ús: **listserv@puigmal.cesca.es** i **listserv@ukanvm.bitnet** (subscripció Espora-L). Aquesta darrera està dedicada a la història de la península Ibèrica.

MÒDEM Modulador/desmodulador, aparell que converteix les dades informàtiques en senyals que es poden transportar per la línia telefònica.

SERVIDOR Ordinador accessible per una xarxa i capaç de respondre a les demandes d'informació que se li fan.

SYSOP System operator, l'humà que hi ha al darrere d'un fòrum o sistema.

TCP/IP Transmission Control Protocol / Internet Protocol, protocol usat per a la transmissió de dades a través d'Internet.

Pàgines grogues

Actualitat

- Magazine Database. CompuServe (arxiu amb milers de revistes).
- SIT Revista Electrònica. Sit (feta a València).
- The New York Times. America Online (el diari, sense el paper).

Aficions

- Tast de vins. listserv@cmuvm.csv.cmich.edu (debat qualificat).
- Photo Forum. America Online (debats sobre marques de càmares).
- Gardening. relaynet.386 (informació sobre plantes).

Art

- The Earth Art BBS. 07-1-8035524389 (accés gratuït).
- Smithsonian Online. sunsite.unc.edu (visita als museus de la fundació).

Ciència

- BioNet. usenet (intercanvis d'informació sobre biologia).
- Engineering. relaynet (discussions i documents sobre enginyeria).
- NASA/IPAC. denver.ipac.cal.tech.edu (exploració espacial).

Economia

- Dow Jones. Delphi. (la millor informació de borsa)
- Dun&Bradstreet. Servicom. (informació sobre empreses de tot el món)

Esports

- BikeNet. America Online (tot sobre les bicicletes).
- Golf-L. listserv@ubmv.cc.buffalo.edu (tot sobre el golf).
- Soccer. rec.sport.soccer (resultats de les lligues de futbol i comentaris).

Informàtica

- Boston Computer Exchange. Delphi (la primera borsa d'ordinadors).
- ZiffNet. compuserve (centenars de debats sobre PC i Macintosh).

Literatura

- Barnes&Noble. compuserve (vendes, a través de la famosa llibreria).
- Club Assimov. alt.books.isaac.asimov (discussions i debats).
- Shakespeare. etext.archive.umich.edu (llibres electrònics).

Música

- Klarinet. listserv@vccscent.bitnet (tot sobre els clarinets).
- Parkside Music Archive. ftp.uwp.edu (arxiu de documents i gravacions).
- Prince. alt.music.prince (informació oficial i debat sobre Prince).

Països i regions

- Eslovènia. rokpress@uji.si (resum de la premsa del país).
- Indígenes. soc.culture.native (informació i debats).
- Orient Mitjà. MiddleEast ilink (tot sobre aquesta àrea).

Política

- Clinton. president@whitehouse.gov (secretaria del president).
- OTAN. byrd.mu.wvnet.edu (document oficials i comunicats).
- Moviments alternatius. support@icg.org (PeaceNet, EcoNet...).

Supermercats informatius

- America Online. 1-800-827-6364 (molt còmode d'usar).
- CompuServe. 1-800-848-8199 (excel·lent pel seu fons documental).
- Genie. 1-800-638-9636 (jocs i diversions).
- Servicom. 93-883 37 20 (inclou EL TEMPS Online).

formació sobre la cantant. Si el que li interessa és veure, i imprimir amb la seua impressora, alguns dels manuscrits del Vaticà, el seu lloc és Roma Reborn. Si li agrada la contracultura, el gran barri Cyberpunk d'Internet és perfecte. Per tots aquests llocs, i molts més, es pot transitar només amb un ordinador, un mòdem, un telèfon i un compte d'Internet.

Problemes amb els subministradors.

Però com s'aconsegueix un compte d'Internet? Hi ha llocs, Boston, per exemple, on és instantani i generalment gratuït. Entre nosaltres tot és més difícil. A la Catalunya del Nord diverses empreses franceses ofereixen la connexió. Es tracta d'EUnet, FDN i France Net, la més popular. El problema és que els punts de connexió són a París i tant France Telecom com els subministradors carreguen en excés les consultes de fora de París. Una hora local de consulta en accés complet a Internet des de París pot valer, sumant-ho tot, 116 francs. Des de Perpinyà pot arribar a costar 233 francs.

A l'estat espanyol el panorama no és gaire millor. De moment només es pot accedir a Internet a través de Redlris i Goya. Redlris, que va fer entrar Internet a l'estat espanyol el 1991, és un organisme oficial que dona accés a la majoria d'universitats i institucions. El passat mes de juny hi havia 130 institucions connectades. Per la seua banda Goya ST, que forma part d'EUNet, connecta empreses privades a Internet. En total hi havia al juny 17.372 màquines connectades sota el domini "es", que en nombre de persones connectades podria equivaler a 170.000 persones amb accés a Internet.

El problema amb aquestes connexions és el preu, certament excessiu. El control oficial d'Internet a l'estat espanyol no serveix per a facilitar-hi l'accés sinó més aviat per a impedir-lo. La situació pot donar un tomb espectacular els pròxims mesos quan una empresa privada eludisca la vigilància i ofereisca l'accés directe a Internet a través d'una connexió directa amb un proveïdor dels Estats Units. Ara mateix, de fet, ja es pot accedir a una part d'Internet a través del sistema americà CompuServe i del seu node a Barcelona.

Mentrestant els usuaris d'Internet —entre nosaltres— són bàsicament els professors universitaris i els bojos de la informàtica. Però en poc temps tot això podria canviar. Als Estats Units o Alemanya el nombre de subscriptors d'aquests tipus de serveis està multiplicant-se per tres cada any i s'ha accelerat de manera extraordinària els últims mesos. La fruïció amb que tanta gent parla ja d'Internet és la prova que no estem tan lluny de viatjar, tots plegats cap al sisè continent.

Vicent Partal